

Nr 50.

Ankom till riksdagens kansli den 16 juni 1943 kl. 5 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 2 § förordningen den 17 juni 1938 (nr 370) om särskild skatt å förmögenhet, m. m.

I en den 21 maj 1943 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 321, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande, vid propositionen fogade

1) Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse av 2 § förordningen den 17 juni 1938 (nr 370) om särskild skatt å förmögenhet.

Häri genom förordnas, att 2 § förordningen den 17 juni 1938 om särskild skatt å förmögenhet¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

2 §.

Särskild skatt — — — beskattningsbara förmögenheten.

Beskattningsbar förmögenhet utgör — — — 1 § förmåles.

Därest för — — — skattepliktiga förmögenheten.

Har vid uppskattning av förmögenhet den värdesättning av tillgångar i rörelse, som skett i skattskyldigs räkenskaper och som godkänts vid inkomstberäkningen, frångåtts, skall till grund för tillämpning av den i föregående stycke meddelade bestämmelsen läggas det taxerade belopp som skulle hava fastställts, om den vid förmögenhetsuppskattningen gjorda värdesättningen av tillgångarna tillämpats även vid inkomstberäkningen. Vid beräkning av det i föregående punkt avsedda beloppet skall iakttagas, att värdesättning av tillgångarna vid utgången av närmast föregående beskattningsår skall ske enligt grunder motsvarande dem, vilka tillämpats vid förmögenhetsuppskattningen för det beskattningsår varom fråga är.

Beskattningsbar förmögenhet utföres — — — kronor, bortfaller.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

¹ Senaste lydelse se SFS 1940:257.

2) Förslag

till

förordning om begränsning i vissa fall av skatt till staten.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Fysisk person, som varit här i riket bosatt under hela eller någon del av beskattningsåret eller som här stadigvarande vistats, så ock oskift dödsbo efter person, som vid dödsfallet var här bosatt eller här stadigvarande vistades, äger under de förutsättningar och i den omfattning nedan sägs åtnjuta avkortning av den skattskyldige på grund av taxering för taxeringsåret 1943 påförd statlig inkomst- och förmögenhetsskatt och värnsskatt eller restitution av redan erlagd sådan skatt eller båda dessa förmåner i förening.

2 §.

1 mom. Avkortning av påförd skatt och restitution av erlagd skatt enligt denna förordning skola avse det belopp, varmed den skattskyldige på grund av taxering för taxeringsåret 1943 påförd statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, värnsskatt och särskild skatt å förmögenhet sammanlagt överstiga 80 procent av den för honom samma år enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomsten ökad med det belopp, varmed avdrag för erlagda allmänna skatter jämlikt 4 § sistnämnda förordning må hava vid taxeringen medgivits, men minskad i förekommande fall med den skattskyldige för samma år påförd krigskonjunkturskatt, dock att avkortningen och restitutionen sammanlagt högst må omfatta summan av den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten och värnsskatten.

Vid fastställande av det belopp, för vilket avkortning eller restitution sålunda må åtnjutas, skall i förekommande fall med taxerad inkomst förstås ett med tillämpning av föreskrifterna i 2 § fjärde stycket förordningen om särskild skatt å förmögenhet beräknat belopp.

2 mom. För äkta makar, som under hela beskattningsåret eller större delen därav levt tillsammans, bedömes rätten att åtnjuta avkortning eller restitution med hänsyn till båda makarnas sammanlagda inkomst och skatter. Det belopp, som enligt föregående punkt må avkortas eller restitueras, fördelas å makarna i förhållande till de belopp, varmed vardera maken skulle ägt åtnjuta avkortning eller restitution därest hänsyn tagits endast till den makens inkomst och skatter.

3 §.

Avkortning och restitution enligt denna förordning skola i första hand avse den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten.

Vid tillämpning av denna förordning skall, där avkortning kan ske, sådan i första hand äga rum. Kan avkortning icke ske eller kan sådan ske allenast till viss del, skall det enligt 2 § beräknade beloppet, i den mån det ej kunnat avkortas och det täckes av erlagt skattebelopp, återbetalas till den skattskyldige. Å sålunda återbetalat belopp utgår icke ränta.

4 §.

Den som enligt denna förordning vill åtnjuta avkortning av påförd skatt eller restitution av erlagd skatt eller båda dessa förmåner har att därom göra ansökan, vilken skall av sökanden ingivas eller i betalt brev med posten insändas till länsstyrelsen i det län, inom vilket han år 1943 taxerats till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, eller, därest han taxerats till sådan skatt i Stockholms stad, till överståthållarämbetet.

Ansökan skall avlämnas inom sådan tid att den är nämnda myndighet tillhanda inom natt och år efter det sökanden avfordrats de utskylder varom i 2 § förmåles, vid äventyr att avkortning eller restitution enligt denna förordning icke må beviljas. Därest de i 2 § angivna förutsättningarna för åtnjutande av avkortning eller restitution föreligga först efter det kammarrätten eller Kungl. Maj:t meddelat utslag angående taxering år 1943, skall tiden för ingivande av ansökan räknas från det kammarrättens utslag vunnit laga kraft eller Kungl. Maj:ts utslag meddelats.

Ansökan göres å blankett, vartill formulär fastställes av Kungl. Maj:t.

5 §.

Finnes ansökning böra bifallas, skall länsstyrelsen eller överståthållarämbetet antingen meddela förordnande om avkortning eller tillställa sökanden honom tillkommande restituerat belopp över postgiro eller ock vidtaga båda dessa åtgärder.

6 §.

Därest, efter det förordnande om avkortning eller restitution enligt denna förordning meddelats, skattskyldigs taxering för taxeringsåret 1943 så ändras, att avkortningen eller restitutionen bör beräknas till annat belopp än som skett eller att avkortning eller restitution icke skall ifrågakomma, åligger det myndighet, som har att vidtaga debiteringsåtgärd i anledning av den ändrade taxeringen, att vidtaga jämväl sådan ändring i debiteringen, som föranledes av de ändrade grunderna för beräkning av avkortningen eller restitutionen.

7 §.

Beträffande besvär över beslut rörande tillämpning av denna förordning skall gälla vad angående klagan över debitering av kronoutskylder är stadgat.

8 §.

Närmare bestämmelser för tillämpning av denna förordning meddelas av Kungl. Maj:t.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I proposition nr 359 till 1942 års riksdag framlades förslag till dels förordning angående ändrad lydelse av 2 § förordningen den 17 juni 1938 (nr 370) om särskild skatt å förmögenhet och dels förordning om begränsning i vissa fall av skatt till staten. Förslaget till förordning angående ändrad lydelse av 2 § förordningen om särskild skatt å förmögenhet innebar, att i nämnda paragraf skulle såsom ett nytt fjärde stycke införas en bestämmelse, att därest vid uppskattning av förmögenhet den värdesättning av tillgångar i rörelse, som skett i skattskyldigs räkenskaper och som godkänts vid inkomstberäkningen, frångåtts, skulle till grund för tillämpning av den i 2 § tredje stycket meddelade reduktionsregeln läggas det taxerade belopp som skulle ha fastställts, om den vid förmögenhetsuppskattningen gjorda värdesättningen av tillgångarna tillämpats även vid inkomstberäkningen. I förslaget till förordning om begränsning i vissa fall av skatt till staten upptogs i 1 § en bestämmelse, enligt vilken skattskyldig ägde under de förutsättningar och i den omfattning, som i förordningen angavs, åtnjuta avkortning av honom på grund av taxering för taxeringsåret 1942 påförd statlig inkomst- och förmögenhetsskatt och värnsskatt eller restitution av redan erlagd sådan skatt eller båda dessa förmåner i förening. Enligt 2 § första stycket i sistnämnda förslag skulle avkortning av påförd skatt och restitution av erlagd skatt avse det belopp, varmed den skattskyldige på grund av taxering för taxeringsåret 1942 påförd statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, värnsskatt och särskild skatt å förmögenhet sammanlagt överstege 80 procent av den för honom samma år enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomsten ökad med det belopp, varmed avdrag för erlagda allmänna skatter jämlikt 4 § sistnämnda förordning kunde ha vid taxeringen medgivits, men minskad i förekommande fall med den skattskyldige för samma år påförd krigskonjunkturskatt, dock att avkortningen och restitutionen sammanlagt högst finge omfatta summan av den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten och värnsskatten. Vid tillämpning av de i 2 § första stycket meddelade bestämmelserna skulle — enligt 2 § andra stycket — i fråga om den taxerade inkomsten vad i 2 § fjärde stycket förordningen om särskild skatt å förmögenhet stadgades äga motsvarande tillämpning. I förslaget upptogos vidare i 3—8 §§ närmare bestämmelser rörande tillvägagångssättet vid avkortningen och restitutionen m. m.

Bevillningsutskottet vid 1942 års riksdag uttalade i sitt betänkande (nr 45), att utskottet i princip tillstyrkte den i propositionen föreslagna skatte-

spärren och att utskottet jämväl biträdde förslaget beträffande procentsatsen för spärregeln. Vad anginge utformningen av den i propositionen föreslagna skattespärren hade utskottet i huvudsak intet att erinra mot det framlagda förslaget. Den i propositionen föreslagna ändringen av 2 § förordningen om särskild skatt å förmögenhet hade tillkommit i syfte att för framtiden förhindra att den särskilda förmögenhetsskatten obehörigen nedbringades även som för att anknyta skattespärren till den inkomst, som i verkligheten kunnat disponeras av den skattskyldige. Enligt utskottets mening syntes denna bestämmelse sålunda icke vara erforderlig vid 1942 års taxering. Då inom utskottet uppstått tveksamhet rörande det föreslagna stadgandets tillämpning och tiden icke medgivit för utskottet att omarbeta stadgandet, funne utskottet nödvändigt att ifrågavarande bestämmelse toges under förnyad omprövning. Utskottet yrkade därför avslag å Kungl. Maj:ts förslag i denna del samt föreslog i följd härav, att sista stycket i 2 § av förslaget till förordning om begränsning i vissa fall av skatt till staten skulle utgå. Därvid förutsatte utskottet, att nytt förslag i här berörda ämne snarast förelades riksdagen. Vidare yttrade utskottet i anledning av en motionsvis föreslagen uppmjukning av spärregeln i fall, då vid uträkning av den taxerade inkomsten uppkommit underskott, att utskottet väl funne vissa skäl tala härför men att ett frångående av det i propositionen framlagda förslaget i detta hänseende tarvade en mera ingående undersökning än utskottet varit i tillfälle att verkställa. Slutligen uttalade utskottet, att då det här vore fråga om införande av en ny princip i vår skattelagstiftning utskottet förutsatte, att Kungl. Maj:t med uppmärksamhet följde tillämpningen och verkningarna av dessa bestämmelser samt vid utformande av nytt förslag för kommande år beaktade de erfarenheter, som vunnits på detta område. På grund av vad sålunda anförts hemställde utskottet, att riksdagen måtte dels avslå propositionen, i vad densamma avsåge förslaget till förordning angående ändrad lydelse av 2 § förordningen om särskild skatt å förmögenhet, dels ock antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om begränsning i vissa fall av skatt till staten med den ändringen, att 2 § andra stycket i förslaget skulle utgå.

Bevillningsutskottets hemställan bifölls av riksdagen (riksdagens skrivelse nr 439).

Förordning om begränsning i vissa fall av skatt till staten utfärdades den 18 juli 1942 och samtidigt utfärdades kungörelse angående fastställelse av formulär enligt nämnda förordning (SFS 1942: 644 och 645).

Skatteverket i Stockholm har i en den 5 mars 1943 ingiven promemoria framställt erinringar mot att i den sålunda antagna förordningen saknades särskilda bestämmelser angående skattespärrens beräkning för äkta makar, varjämte föreslagits viss redaktionell ändring. Skatteverket har vidare i en annan promemoria framhållit önskvärdheten av en sådan omformulering av 1 § samma förordning att därav framginge, att förordningen icke ägde tillämpning beträffande andra än här i riket bosatta skattskyldiga.

Beträffande vad *föredragande departementschefen* anfört till stöd för det i propositionen framlagda förslaget, tillåter sig utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet (s. 8—11).

I likhet med departementschefen finner utskottet de skäl, som föranledde införandet av en skattespärr med avseende å 1942 års taxering, alltjämt föreliggande. Utskottet anser därför, att en skattespärr bör införas jämväl med avseende å taxeringsåret 1943.

Utskottet.

Beträffande utformningen av det i propositionen framlagda förslaget till förordning om begränsning i vissa fall av skatt till staten, vilket förslag i huvudsak överensstämmer med det vid föregående års riksdag antagna, har utskottet intet att erinra. Vad angår den i propositionen föreslagna ändringen av 2 § förordningen om särskild skatt å förmögenhet kan utskottet tillstyrka densamma. Som emellertid viss tveksamhet synes kunna uppstå, huruvida den föreslagna bestämmelsen om beräkningen av det taxerade beloppet är tillämplig i sådana fall, då vid inkomstberäkningen den värdesättning av tillgångarna i rörelse, som skett i räkenskaperna, icke helt godkänts av beskattningsmyndigheterna, får utskottet som sin mening uttala, att den ifrågavarande bestämmelsen bör äga tillämpning även i berörda fall.

Såsom redan 1942 års bevillningsutskott framhållit innebär systemet med en skattespärr en ny princip i vår skattelagstiftning. Med hänsyn härtill och då, enligt vad departementschefen uppgivit, de hittills vunna erfarenheterna rörande verkningarna av 1942 års lagstiftning i ämnet varit mycket begränsade, förutsätter utskottet, att Kungl. Maj:t alltjämt med uppmärksamhet följer tillämpningen och verkningarna av dessa bestämmelser.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 321, antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning angående ändrad lydelse av 2 § förordningen den 17 juni 1938 (nr 370) om särskild skatt å förmögenhet; samt

2) förordning om begränsning i vissa fall av skatt till staten.

Stockholm den 16 juni 1943.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bårg, Axel Ivar Anderson, Sjödahl, Egnell, Ekman, friherre Lagerfelt, Velander, Herman Ericsson, Franzon** och *Lindblom*; samt

från andra kammaren: herrar *Lövgren**, *Hagberg* i Malmö, *Olsson* i Gävle, *Orgård, Sandberg, Falk, Kilbom, Sundström* i Skövde, *Olson* i Göteborg* och *Andersson* i Vigelsbo*.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.
